

Εισαγωγή στις μεθόδους διδασκαλίας στη φυσική αγωγή

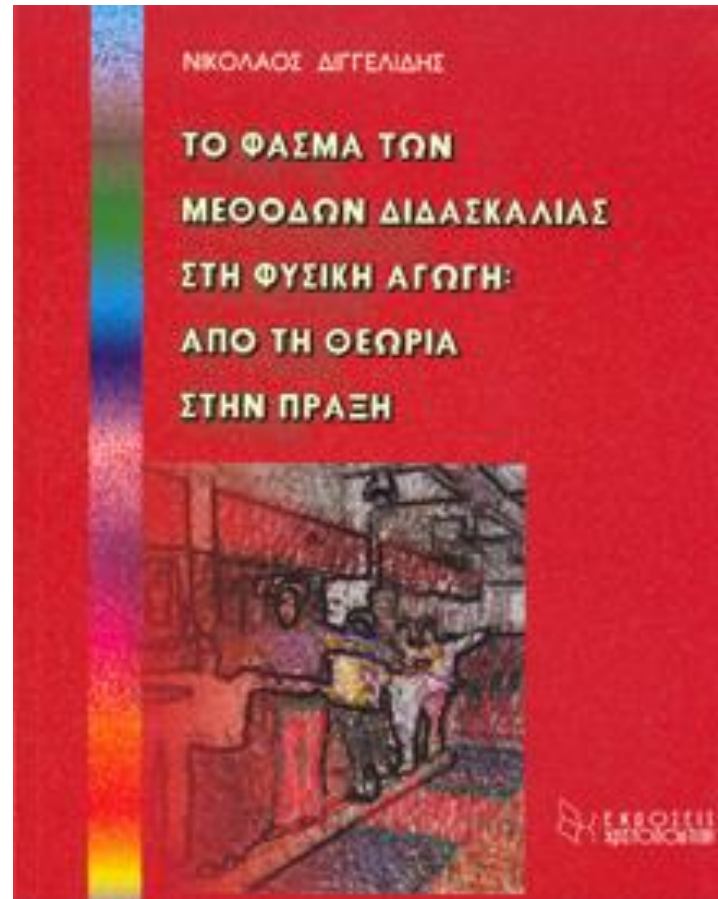
Σύρμπας Ιωάννης
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, ΤΕΦΑΑ

Περιεχόμενα της διάλεξης

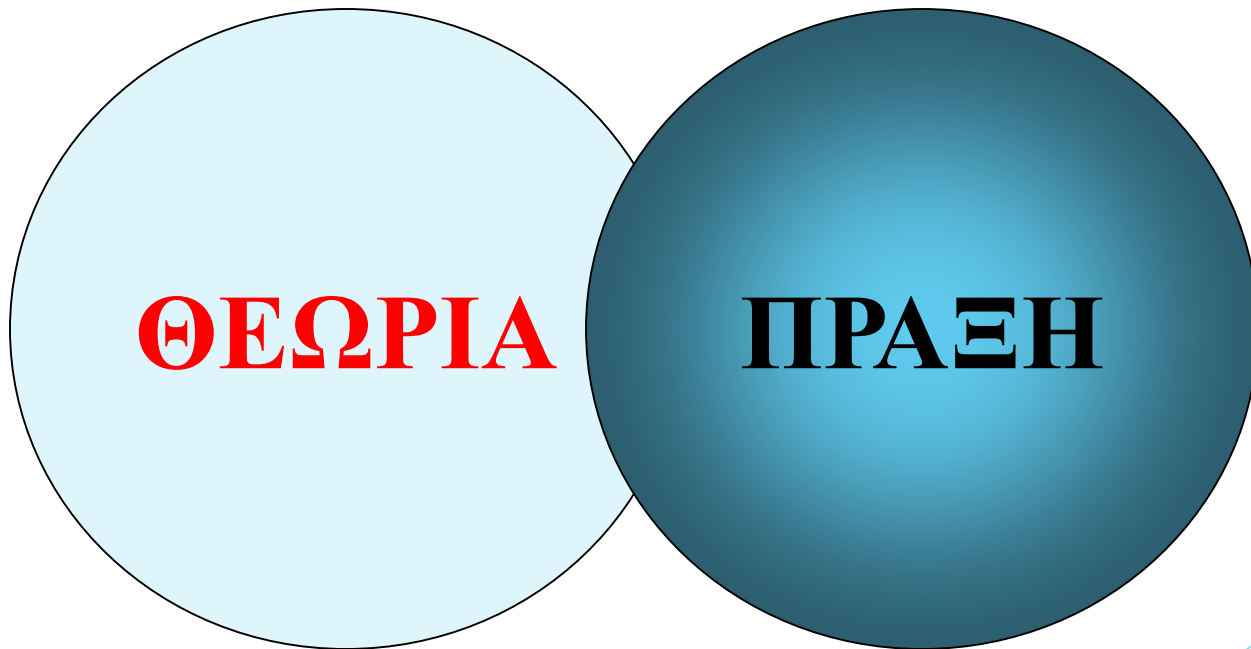
- ▶ Το αξίωμα της ταξινόμησης των μεθόδων διδασκαλίας
- ▶ Οι βασικές αρχές της ταξινόμησης των μεθόδων
- ▶ Αναπαραγωγικές μέθοδοι διδασκαλίας - Παραγωγικές μέθοδοι διδασκαλίας
- ▶ Μέθοδοι διδασκαλίας που προάγουν τον έλεγχο - Μέθοδοι διδασκαλίας που προάγουν την αυτονομία

Ebook download:

<https://spectrumofteachingstyles.org/index.php?id=16>

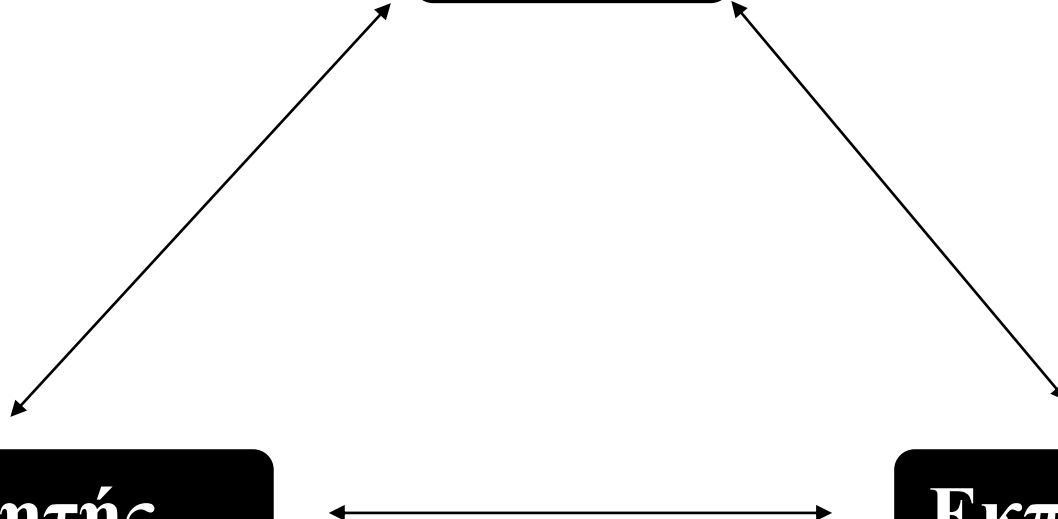
Το πλαίσιο

Ύλη

Μαθητής

Εκπαιδευτικός

Υπό συζήτηση ...

- ▶ Τι σημαίνει «ύλη»;
- ▶ Ποιος είναι ο ρόλος του εκπαιδευόμενου;
- ▶ Ποιος είναι ο ρόλος του εκπαιδευτικού;
- ▶ Τι προέχει; Πρώτα ο μαθητής; Πρώτα ο εκπαιδευτικός;
Πρώτα η ύλη;

Κύρια ερωτήματα που αφορούν το σχεδιασμό ενός αναλυτικού προγράμματος φυσικής αγωγής

- ▶ Τι θα διδαχθεί;
- ▶ Γιατί θα διδαχθεί;

Το κύριο ερώτημα που αφορά την εφαρμογή του ΑΠΦΑ στην πράξη

- ▶ Πώς θα διδαχθεί;

Τι σημαίνει...

▶ ...διδάσκω;

▶ ...μαθαίνω;

Ποια η σχέση μεταξύ
αυτών των δύο;

Υπό συζήτηση...

- ▶ Ποια είναι η σχέση των μεθόδων διδασκαλίας και του σχεδιασμού αναλυτικών προγραμμάτων;

Όλοι θα έχετε ακούσει συμβουλές ...

- ▶ «Δώστε επιλογές, ευθύνες, αρμοδιότητες στους μαθητές»
- ▶ «Οι μαθητές να συμμετέχουν ενεργά στο μάθημα»
- ▶ «Οργανώστε το μάθημα με τρόπο που να ευχαριστιούνται οι μαθητές»
- ▶ «Εξατομικεύστε το μάθημα»
- ▶ «Μεγιστοποιήστε το χρόνο άσκησης»
- ▶ «Να είστε δημοκρατικοί»

Πώς υλοποιούνται
όλα αυτά στην
πράξη;

“Μια μέρα, ένας φοιτητής με πλησίασε και μου είπε: “Θέλω να σας μιλήσω σχετικά με αυτά που μας διδάσκετε”. “Βεβαίως” απάντησα. “Τι σε απασχολεί;” Έπειτα από ένα μικρό δισταγμό ο φοιτητής μου απάντησε : “Δεν μπορώ να γίνω σαν εσάς”. “Ευχαριστώ”, του απάντησα και άρχισα να απομακρύνομαι. “Επιπλέον, δε θέλω να γίνω σαν εσάς” συνέχισε ο φοιτητής. Έμεινα κατάπληκτος. Ενοχλήθηκα. Πέρασε αρκετός καιρός μέχρι να συνέλθω, αλλά αυτή η δήλωση συνέχισε να βασανίζει το μυαλό μου. Αυτό έκανα στους φοιτητές μου; Τους επέβαλα τις ιδέες μου; Απαιτούσα να γίνουν δικά μου ομοιώματα; ... Είναι δυνατό να βρούμε ένα πλαίσιο, ένα μοντέλο, μια θεωρία η οποία θα περικλείει όλες τις εναλλακτικές λύσεις που υπάρχουν στη διδακτική, ένα πλαίσιο που θα περικλείει όλες τις εναλλακτικές λύσεις που θα παρουσιαστούν στο μέλλον;

Muska Mosston (1966)

Muska Mosston

“I can’t be you!”
“And furthermore, I don’t want to be you!”

Muska Mosston†:

5 Δεκεμβρίου 1925 –

22 Ιουλίου 1994

Ισραηλινής
καταγωγής.

Αγαπούσε πολύ το
επάγγελμά του:
Δάσκαλος φυσικής
αγωγής.

Ταξίδευε πάντα
έχοντας μαζί του ένα
σχοινί και μια
φυσαρμόνικα ...

Το αξίωμα του φάσματος

- ▶ Η διδασκαλία είναι μια διαδικασία λήψης αποφάσεων

Ποιος παίρνει τις αποφάσεις;

Μέθοδοι διδασκαλίας (teaching styles)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

Δάσκαλος

Μαθητής

Οι έξι αρχές του φάσματος

Η διδασκαλία είναι μια αλυσίδα από αποφάσεις

- Κάθε απόφαση οδηγεί σε μια άλλη, η οποία με τη σειρά της οδηγεί σε μια άλλη κοκ. Οι αποφάσεις γεννούν αποφάσεις.

Οι αποφάσεις λαμβάνονται είτε από το δάσκαλο, είτε από το μαθητή, είτε από τη συνεργασία των δυο αυτών

- ▶ Όταν ο ένας από τους δυο λαμβάνει τις περισσότερες αποφάσεις, τότε ο άλλος αντίστοιχα λαμβάνει τις λιγότερες κι αυτό καθορίζει το στιλ ή την μέθοδο διδασκαλίας.

Κάθε τρόπος διδασκαλίας καθορίζεται από τη διαδικασία λήψης αποφάσεων

- ▶ Υπάρχουν τρεις φάσεις κατά τις οποίες λαμβάνονται αποφάσεις κατά την πορεία της διδασκαλίας:
 - ▶ Πριν τη διδασκαλία (pre-impact)
 - ▶ Κατά την εφαρμογή της διδασκαλίας (impact)
 - ▶ Μετά την διδασκαλία (post-impact)

Κάθε τρόπος διδασκαλίας μέσα στο φάσμα καθορίζεται από το ποιος παίρνει τις αποφάσεις

- ▶ ... σχετικά με το τι, γιατί, πότε, πού, πώς κ.λ.π. μέσα σε κάθε φάση της πορείας της διδασκαλίας.

Το φάσμα αντανάκλα δύο Βασικές ανθρώπινες ικανότητες:

- ▶ α) την ικανότητα αναπαραγωγής γνώσης ή δεξιοτήτων και
- ▶ β) την ικανότητα παραγωγής νέας γνώσης ή δεξιοτήτων.
Αντίστοιχα, δημιουργούνται και δύο ομάδες μεθόδων.

Κάθε μέθοδος επιδρά διαφορετικά στους μαθητές και κατά πολλούς και διαφορετικούς τρόπους

- ▶ ... πάνω στον γνωστικό, συναισθηματικό και ψυχοκινητικό τομέα.

Μέθοδοι που προάγουν κλίμα ελέγχου ή αυτονομίας στους μαθητές/τριες

▶ Μέθοδοι διδασκαλίας (teaching styles)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

Αναπαραγωγή

Παραγωγή

Αναπαραγωγικές μέθοδοι διδασκαλίας

- ▶ Μέθοδος παραγγέλματος
- ▶ Πρακτική μέθοδος
- ▶ Μέθοδος αμοιβαίας διδασκαλίας
- ▶ Μέθοδος αυτοελέγχου
- ▶ Μέθοδος του μη αποκλεισμού

Παραγωγικές μέθοδοι διδασκαλίας

- ▶ Μέθοδος καθοδηγούμενης ανακάλυψης
- ▶ Μέθοδος συγκλίνουσας εφευρετικότητας
- ▶ Μέθοδος αποκλίνουσας παραγωγικότητας
- ▶ Πρόγραμμα που σχεδιάζει ο μαθητής
- ▶ Μέθοδος πρωτοβουλίας του μαθητή
- ▶ Μέθοδος αυτοδιδασκαλίας

Μέθοδοι που προάγουν κλίμα ελέγχου ή αυτονομίας στους μαθητές/τριες

Μέθοδοι διδασκαλίας (teaching styles)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

Έλεγχος

Αυτονομία

Syrmpas, I., Papaioannou, A., Digelidis N., Erturan-Ilker, G., & Byra, M. (2021). Higher-order factors and measurement equivalence of the Spectrum of teaching styles' questionnaire across two cultures. *Journal of Teaching in Physical Education*, 40(2), 245-255.

4 κλάδοι μεθόδων διδασκαλίας

Άμεσες

- Μέθοδος παραγγέλματος
- Πρακτική μέθοδος

Αυτοαξιολόγησης

- Μέθοδος αμοιβαίας διδασκαλίας
- Μέθοδος αυτοελέγχου
- Μέθοδος του μη αποκλεισμού

Ανακάλυψης

- Μέθοδος καθοδηγούμενης ανακάλυψης
- Μέθοδος συγκλίνουσας εφευρετικότητας
- Μέθοδος αποκλίνουσας παραγωγικότητα

Πρωτοβουλία μαθητή

- Πρόγραμμα που σχεδιάζει ο μαθητής
- Μέθοδος πρωτοβουλίας του μαθητή
- Μέθοδος αυτοδιδασκαλίας

Υπό συζήτηση...

- ▶ Τι είναι αυτό που κάνει τις μεθόδους διδασκαλίας τόσο σημαντικές;

Μαθητές με τα ίδια χαρακτηριστικά

...

- ▶ Μαθαίνουν με πολύ διαφορετικούς τρόπους
- ▶ Μαθαίνουν με πολύ διαφορετικούς ρυθμούς
- ▶ Αντιδρούν με πολύ διαφορετικούς τρόπους στις ίδιες διδακτικές μεθόδους ή περιεχόμενα

Υπό συζήτηση...

- ▶ *Αν είσαστε μαθητής, θα θέλατε να είχατε εκπαιδευτικό τον εαυτό σας;*

Βιβλιογραφία

- ▶ Διγγελίδης Ν. (2006). *Το φάσμα των μεθόδων διδασκαλίας στη φυσική αγωγή: από τη θεωρία στην πράξη*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Χριστοδουλίδη (Εισαγωγή).
- ▶ Mosston M. & Ashworth S. (2002). *Teaching physical education* (5th edition). San Fransisco, CA: Benjamin Cummings (Κεφάλαιο 1, 2).